

קבלה לעם

www.kab.co.il

גיליון מס' 29 העיתון החודשי של תנועת "בני ברוך" • אייר תשס"ח • מאי 2008

גיליון חגיגי!

חג עצמאות שמח!

עם כל הכבוד לאו"ם, ההצדקה להקמת המדינה נוצרה עוד בראשית ימינו. האם היינו שורדים היום הצבעה חוזרת?

הכתבה בעמוד 3

תא"ל (במיל) שמואלי כותב

אז קיבצנו גלויות, והקמנו מדינה, אבל האם בכך הסתיימה מלאכתנו? טייס הקרב תת-אלוף (במיל) רם שמואלי, משוחרר טרי מצה"ל, תוהה בדבר הדרך החדשה - למה כל כך קשה לנו להגדיר אותה?

הטור המלא בעמוד 5

היחיד והאומה

אז מתוך השתקפות החיים אנו רואים, שהתהליך של אומה דומה לגמרי לתהליך של אדם יחיד, וכל יחיד מחוייב שימצא בתוכו הרמוניה מלאה בין אבריו. (מתוך עיתון "האומה")

הכתבה המלאה בעמוד 4

עצ-מהות

יום העצמאות ה-60 של מדינת ישראל בפתח. בכל מקום מתנוססים דגלי כחול לבן, ועם שלם מריץ לאחור את הקלטת המכונה "סיפורה של מדינת ישראל", ונוכח ביום המאושר שבו הקמנו פה מדינה. קשה שלא להתרפק בגעגועים על יופיים המשכר ותמימותם של ימי ראשית המדינה. השמחה והתקווה העצומה קורנות מהפרצופים המחייכים בתמונות הישנות - החלום הציוני אכן נראה טוב בשחור-לבן. מאז חלפו 60 שנות שמש מזרח תיכונית לוהטת, 60 שנות חיפוש דרך, דם, יזע וגם הרבה דמעות. בכל זאת, 60 שנים בקלחת החיים הקצבית והרותחת של המציאות הישראלית, אינן דבר של מה בכך...

אבל יש גם דרך נוספת להביט אל הדברים. מבט מזווית מעט שונה על יום העצמאות מגלה באופן מפתיע אולי, חג בעל משמעות מיוחדת גם מבחינה רוחנית. על פי חכמת הקבלה, כל מאורע בעולם שלנו מקורו בשורש עליון. כך גם לגבי העם והמדינה שלנו.

את השורש של עם ישראל מבטא צירוף המילים שמרכיב את שמו ישר-אל. ישר אל הכוח העליון, כוח האהבה, שגילה אברהם כבר בבבל העתיקה. לצורך התגלותו של כוח האהבה בינינו, ורק לשם כך, קיבלנו את האפשרות להקים כאן מדינה. כפי שכתב בעל הסולם, גדול המקובלים בדורנו: "כל עוד שלא נגביה את מטרתנו מתוך החיים הגשמיים, לא תהיה לנו תקומה גשמית, כי אנו בני האידיאה".

אמנם בישראל בת ה-60 צפירות וחובוקים ברחובות ניתן למצוא בעיקר אחרי שמכבי זוכה בגביע אירופה (והשנה זה כבר לא יקרה, לצערנו). וגם הארץ המובטחת הפכה עם הזמן לארץ זבת חלב וקוקה-קולה, עת החלום האמריקאי להצלחה כלכלית החליף את הערכים הבסיסיים שאיחדו את כולנו. אבל אל לנו להרים ידיים. נהפוך הוא, המציאות הסדוקה הזו היא הזדמנות פז להתחיל לבנות את שארית חיינו המשותפים כעם, והפעם על יסודות מוצקים. יסודות הנשענים על הטבע המקורי שלנו - על אהבת הזולת. גדולי המקובלים מימשו זאת והותירו בידינו את השיטה להתחבר בינינו "כאיש אחד בלב אחד" ולגלות עצמאות אמיתית, גשמית ורוחנית. עכשיו זה הזמן.

מערכת "קבלה לעם" מאחלת לכל עם ישראל יום עצמאות רוחני שמח!

אני ישראלי!

אז מה, יכול להיות שאלו-הים פשוט טעה? שאיבדנו את הטאצ'ר? האם זו הבמבה הצהובה, כובע הטמבל או המדים הירוקים שבגללם זכינו בסגולה? ואולי בכלל כל עניין ה"עם הנבחר" זו המצאה מקומית?

הכתבה בעמוד 2

קבלה לומדים בטלוויזיה

ערוץ 98
ערוץ הטלוויזיה
הקהילתי - "מכאן"
ב-HOT וב-YES
(ערוץ ב-25 HOT אנאלוגי)

שאל את המקובל
שידור חי
ימי ה' 20:30

סביב השולחן
עם אומנים ואנשי רוח
ימי ו' 15:00

בוקר אור
תכנית בוקר יומית
א'-ד' 6:00-7:00
ה'-ו' 6:00-7:30

לילות קבלה
שיעורים בשידור חי
א'-ו' 03:00-06:00

ערוץ 39 - HOT קארמה יום יום, שידורי קבלה מסביב לשעון: 03:00-06:00 07:00-08:00 13:00-14:00 19:00-20:00

ערוץ הקבלה באינטרנט: www.kab.tv 24 שעות ביממה

אני ישראלי!

אז מה, יכול להיות שאלו-הים פשוט טעה? שאיבדנו את הטאצ' האם זו הבמבה הצהובה, כובע הטמבל או המדים הירוקים שבגללם זכינו בסגולה? ואולי בכלל כל עניין ה"עם הנבחר" זו המצאה מקומית?

ואחת מאיתנו כנקודה קטנה, "נקודה שבלב", עודנו כפוטנציאל שטרם התגלה. והדבר שמונע מאיתנו, האגוזים, לגלות את האהבה הזו הוא הטבע שלנו. ומהו אותו טבע? שימו את האגוזים על אי בודד (במלחמת הישרדות) ותגלו, שאגוזים + אי = אגוזים. והרבה. כל עוד הנקודה הרוחנית הזו, נקודת האהבה לזולת, נשלטת על ידי האגוזים (האהבה העצמית), ולא מקבלת עצמאות, אנחנו נוסיף להתהלך יום יום עם ספקות – האם באמת ניתן לחיות בארץ הזו, או שאולי זהו רק חלום שאפילו צביקה הדר לא יכול להפוך למציאות.

חוגגים 60

אז השנה, לפני שאנחנו תולים דגל מפלסטיק על חלון המכונית, ויוצאים לראות את כל כוכבי "זמר נולד" על כל בימה שנייה (או אם נשארנו בבית – אז בכל תכנית); לפני שאנחנו מתנפלים על מכונת הסוכר כדי להמתיק לעצמנו את הטעם המר ו"לקנות לילד משהו מתוק"; לפני שאנחנו נכבשים במטחי זיקוקים שעלו לכיסנו מאות אלפי

תאמינו או לא, אותו עם ערסואטי המוגש לרוב במרקם אריסטוקראטי, נבדל מהאחרים בכך שהוא נושא בקרבו מטען רוחני. ומהו אותו מטען רוחני? היכולת לתת ולאהוב את האחרים. נו, באמת, למה אתם צוחקים?

שקלים; בואו נעצור לרגע. ניקח נשימה. ולרגל 60 שנות ניסיונות כושלים לבנות כאן בית חם, שעוטר את כולנו כשוויים, נעשה חושבין: באיזו מדינה אנחנו רוצים למצוא את עצמנו בעוד כמה שנים? יתכן שאם פעם אחת נתבונן למציאות (ולעצמנו) בעיניים, יכול להיות שנמצא, שבאמת אין דרך אחרת להתגבר על כל המלחמות והקשיים, אלא אם נכניס מרצוננו אחדות ואהבה ישירות לתוך העורק הראשי של החיים.

shelly_p@kab.co.il

שבגללם זכינו בסגולה? (למרות שגם הם לא ממש המצאה שלנו...) או אולי בזכות השחיתות שפשטו בארצנו כרעה חולה, החינוך שמצוי בנפילה, והירידה ליו.אס. לשם התרחקות מכל האנרגיה הקשה, "כי הקסאמים שנופלים בשדרות ממש לא מתחברים לי טוב לקארמה, שקניתי בהודו בעשרה רופי וחודשיים שלמים של התנורות ושתיקה". כאילו דא?! כמו שהקבלה מסבירה את זה, במצבנו הנוכחי, אנחנו כמו אוסף של אגוזים, שלמרבה צערנו, מאוגדים יחד בתוך שק אחד. וכטבעם של אגוזים קשי עורף, לא משנה כמה מטלטלים את השק שלנו, כל אחד מאיתנו נותר מבוצר בתוך קליפתו הקשוחה, מוכן לפצח את הצורה לכל אגוז אחר בסביבה. אפילו האפשרות שהפיצוח של ידידו עלול לרסק גם אותו, כבר לא ממש מרתיעה אותנו, האגוזים. עד כאן – מסכימים? יופי! (מי שלא מסכים מוזמן לפרוק את זעמו על אותיות המקלדת בכתיבת מייל עצבני ל"קוראים כותבים", כדרכו של אגוז מלך ישראלי גאה). ועכשיו, אחרי שנרגעם, עולה השאלה הבאה: אז מה, האם סופנו שנתנגש זה בזה עד שכולנו נהיה מפוצחים למשעי? לא ולא, מבטיחה הקבלה, הרי אלו-הים לא התבלבל כשהעניק לנו את התואר "עם סגולה".

אז מה בכל זאת מייחד אותנו, הישראלים?

ההבדל המהותי בינינו לבין קרובינו הרחוקים, נניח הצרפתים, הוא שהעם שלנו אינו "עם" רק בשל שיוך גנטי, היסטורי או לאומי, אלא דווקא בשל שורשו הרוחני. תאמינו או לא, אותו עם ערסואטי המוגש לרוב במרקם אריסטוקראטי, נבדל מהאחרים בכך שהוא נושא בקרבו מטען רוחני. ומהו אותו מטען רוחני? היכולת לתת ולאהוב את האחרים. נו, באמת, למה אתם צוחקים? בהחלט קשה האמונה כשמתבוננים בתמונת מציאות חיינו העגומה, ועוד כשאומרים שדווקא אנחנו, השנואים על מרבית העמים, אמורים לייבא את אותה אהבה נעלמה לכל מדינות החוץ והסביבה. אני כבר רואה את הישראלי המצוי מנסה להשרות אווירה נינוחה: "נו, מה הלחץ? מה שלא עשינו היום נעשה מחר, או מחרתיים, או בשנה הבאה..." אבל הבעיה עם המטען הזה היא, שכאשר לא מממשים אותו הוא בהחלט הופך לפצצה. פצצה שתקתוקה העצבני הולך וגובר עד אימה. ו"אימה" כבר מצלצל מוכר יותר מתוך הלקסיקון של המדינה. על פי מה שאומרת אותה מְכַרְה ותיקה שלנו (5,000 שנה זה מספיק?), חכמת הקבלה, הסיבה שמדינתנו הקטנה סובלת מרמות גוברות של חרדה, היא מפני שאותו מטען רוחני, שנמצא בתוך הלב של כל אחד

כל פיסת טבע שהוא מטייל בה, ובעיקר משתדל ללכלך מקומות מטופחים, כמו חוף הים והפארקים השונים. עם שמתקבץ בכל מקום ובכל זמן עם מנגלים מעושנים. עם שתמיד חושב שדופקים אותו. שהגברים בו בכלל לא יודעים לדבר עם נשים, והנשים כאן, הן קשוחות כמו גברים. שאף אחד לא יעשה בשבילך שום דבר שיוצא מגדר מה שהוא היה עושה ממילא. עם כזה, שמערב אותך בעיניו הפרטיים,

ההבדל המהותי בינינו לבין קרובינו הרחוקים, נניח הצרפתים, הוא שהעם שלנו אינו "עם" רק בשל שיוך גנטי, היסטורי או לאומי, אלא דווקא בשל שורשו הרוחני

מבלי להתעניין אם זה בדיוק מה שחסר לך בחיים (ראה ערך אלה שמדברים בסלולרי בקולי קולות על הסכם המזונות שלהם באוטובוסים עמוסים). חשבתי שישיראליים זה עם שמרוב פְּלִיל תרבויות, אין לו תרבות. שלא ברור אם אי פעם הייתה לו. ושישראליים יודעים לביים רק סרטי בורקס או סרטי מלחמה. ואפילו המאכל הלאומי שלהם הוא בכלל מאכל של מצרים. חשבתי שזה עם שירה לעצמו ברגל, כי הוא מרגיש גאה ונחות באותה המידה. שזה עם שאומר לך הכול פְּנִים (זהו דווקא יתרון די מדהים). עם גס ומחוספס, שנמצא במלחמה מתמדת, אם לא עם עמים אחרים, אז לפחות עם עצמו. אבל עכשיו, אחרי כמה שנים שאני לומדת קבלה, אני יכולה לומר בלב שלם וללא היסוסים – מסתבר שצדקתי!

אוי ואבוי, אנחנו עם סגולה?

בעין בלתי מזוינת ניתן להבחין שהעם הזה הוא לא בדיוק סמל ומופת אנושי, שכדאי לקחת ממנו דוגמא. הישראלי דגם 2008 אוהו בעוז באמונה "ואהבת לעצמך כמוך", או אם תרצו אין זו אגדה, שתמיד אפשר לבחור באופציה השנייה: "ועשית לרעך כל מה שבמיוחד שנוא עליך". אז מה, יכול להיות שאלו-הים פשוט טעה? שאיבדנו את הטאצ' ואולי בכלל כל עניין ה"עם הנבחר" זו המצאה מקומית? האם זו הבמבה הצהובה, כובע הטמבל, הצבר עטור הקוצים או המדים הירוקים,

שלי פרץ

"האיש הישראלי מהוייב להאמין שנשמה אלוהית שרויה בקרבו" (הרב רא"ה קוק, אורות התורה). פעם חשבתי שלהיות ישראלי זה קצת פדיחה. כל הסיפורים על ישראלים שמתבהמים בחו"ל. שגונבים ברזים מבתי מלון בטורקיה. שתמיד מתלהבים ממה שהכי זול בחנויות הכל-בו הענקיות באוקספורד סטריט, וגם מסתלבלים על כל מי שנמצא מסביב, כי הם בטוחים שאף אחד לא מבין אותם. אבל תמיד יש בחנות עוד איזה ישראלי שמדבר באותה השפה, כמו שאומרים, ומתחלחל מבפנים: "איזו גסות רוח!" כי הוא לא היה מתנהג ככה בחיים, זה בטוח... פעם חשבתי שזה עם אגרסיבי כזה, שמלכלך

על אודות "בני ברוך"

"בני ברוך" הינה תנועה ללא כוונת רווח, א-פוליטית, העוסקת בלימוד והפצת חכמת הקבלה כדי להאיץ את ההתפתחות הרוחנית בקרב המין האנושי. היא הוקמה בשנת 1991 על ידי הרב ד"ר מיכאל לייטמן, ונקראת על שמו של מורו המקובל הרב ברוך שלום אשלג, בנו הבכור וממשיך דרכו של הרב יהודה אשלג ("בעל הסולם" - מחבר פירוש "הסולם" על ספר זוהר).

החומר שמוגש בעיתון מבוסס על המקורות האותנטיים של חכמת הקבלה.

מערכת "קבלה לעם"

עורכים ראשיים: א' סופר, א' וינוקור. חברי מערכת: ז' גולן, י' דבש, ז' סוביק, י' ברנשטיין, ד' רושינה, נ' חסיד, ס' לייטמן, ת' אקרמן, ס' רץ. עיצוב גרפי: סטודיו יניב, ד' אהרוני, ד' רושינה.

מכתבים למערכת

שאלות, הערות ותגובות למערכת: editor@kab.co.il ובדואר להוצאת "קבלה לעם" ת.ד. 1552, רמת-גן 52115 הרשמה לקבלת הגיליון האלקטרוני של העיתון: info@kab.co.il מחלקת מגויימים: 1-700-509-209

הצבעה חוזרת

עם כל הכבוד לאו"ם, ההצדקה לקיום המדינה נוצרה עוד בראשית הימים, כשאברהם אבינו "שלף" מקרב הבבלים מספר תלמידים שביקשו לגלות את מקור החיים

■ אביהו סופר

למעלה: הציגות קום המדינה (1948), למטה: הציגות יום העצמאות (2007).

שגילה אברהם והעברתה לאנושות כולה, הם המנדט האמיתי והיחיד שקיבלנו מהטבע העליון, הן לקיומנו כעם והן לארץ שבה אנו חיים. שנות הגלות הממושכות השכיחו מאיתנו אותה שליחות רוחנית, והתקיימנו כעוד עם אגואיסטי ככל העמים. אך לקראת סוף המאה התשע-עשרה חל מפנה גורלי. העם היהודי החל להרגיש צורך עז לשוב לארצו ולהקים מדינה עצמאית. בתזמון מושלם החלה גם השיטה שגילה אברהם – חכמת הקבלה – להתגלות מחדש ברבים. על רקע זה, קבעו בעל הסולם והרב קוק – גדולי מקובלי המאה העשרים – כי עצמאותנו החיצונית תלויה באופן ישיר בהשגתה של עצמאות רוחנית. "כל עוד שלא נגביה את מטרנתנו מתוך החיים הגשמיים", כתב בעל הסולם במאמר "השלום", "לא תהיה לנו תקומה גשמית, כי אנו בני האידיאה". משמעות דבריו פשוטה ורלוונטית היום אולי יותר מתמיד: לא ניתן לבנות כאן חברה שתתבסס על ערכים ועקרונות אגואיסטיים פרי מוחם של בני האדם. גם אם נדמה (לרגע) שהם כן מצליחים במדינות אחרות. במקרה שלנו, חזרנו לארץ רק כדי לבנות בה חברה המושתתת על אהבת אחים, ולאחר מכן ללמד את העולם כולו "איך עושים את זה".

זו בלבד ההצדקה לקיומנו כאן. אמנם בישראל בת ה-60 צפירות וחיבוקים ברחובות ניתן למצוא בעיקר אחרי שמכבי זוכה בגביע אירופה (והשנה זה כבר לא יקרה, לצערנו). וגם הארץ המובטחת הפכה עם הזמן לארץ זבת חלב וקוקה-קולה, עת החלום האמריקאי להצלחה כלכלית החליף את הערכים הבסיסיים שאיחדו את כולנו. אבל אל לנו להרים ידיים. נהפוך הוא, המציאות הסדוקה הזו היא הזדמנות פז להתחיל לבנות את שארית חיינו המשותפים כעם, והפעם על יסודות מוצקים. יסודות הנשענים על הטבע המקורי שלנו. עדיין לא מאוחר להפיח חיים בדחליל הציוני שקצת איבד את הכיוון וקפא על מקומו. מעגלי הריקוד החדשים צריכים להיבנות הפעם סביב האידיאל הרוחני שלנו. העולם מחכה שנזמין אותו להצטרף למעגל האהבה המתרחב, ונגולל יחד את האבן הכבדה שכיסתה את מעיינות השמחה האדירים שחבויים עמוק בתוכו.

avihu_s@kab.co.il

"הממלכה המאוחדת: נמנעת. ונצואלה: בעד. תימן: נגד. יוגוסלביה: נמנעת..."

כך זה נמשך ונמשך, במהלך דקות ארוכות מורטות עצבים באותו לילה חורפי של 1947. לבסוף פילחה הכרזתו המסכמת של הקריין האמריקאי את הדממה המתוחה: "שלושים ושלושה בעד, שלושה עשר נגד... ההצעה מתקבלת". "..." ואחר כך היו ריקודים ודמעות, ודגלים הופיעו, ומכוניות צפרו בכל כוח צופריהן, ומכל בתי הכנסת בקעו קולות השופר, וספרי התורה הוצאו מתוך ארונות הקודש ונסחפו אל מעגלי הרוקדים... ובשעות הקטנות של הלילה נפתחו הפתחים בכל העיר ועד אור הבוקר חילקו חנינים משקאות קלים... זרים התחבקו ברחובות ונישקו זה את זה בדמעות... ואבא שלי אמר לי כששוטטנו שם בין מעגלי הרוקדים: 'אתה רק תסתכל ילד שלי בשבע עיניים בכל זה, כי את הלילה הזה אתה כבר לא תשכח עד אחרון ימי חייך, ועל הלילה הזה עוד תספר לילדים ולנכדים ועוד הרבה אחרי שאנחנו לא נהיה פה...' (עמוס עוז, "סיפור על אהבה וחושך").

ואכן, מעולם לא שכחנו את הלילה ההוא. אי-שם במסדרונותיו של הזיכרון הקולקטיבי הישראלי, עדיין מהדהדות אותן שאגות שמחה מתפרצת, ונשמעת אותה שירה אדירה, ספונטנית, כמין תזכורת מרגיזה לכך שזה לא היה "רק חלום". לרגע אחד קטן הרגשנו איך זה באמת להיות כולנו יחד, מלוכדים כאיש אחד. שישים שנות מלחמות אינסופיות, סכסוכים פנימיים וחיפושי דרך מתישים, קשה שלא לתהות אם בכלל היו הדברים מעולם.

חופן של חלומות

ואין בכך כדי לבטל את ההישגים... יש לנו דגל והמנון, חברת חשמל, חברת תעופה, צבא, תעשיית היי-טק מפותחת ועוד. יש במה להתגאות. אך תארו לעצמכם שהיינו מקבצים את כל אותן תקוות וחלומות כמוסים שהתרוצצו בין מעגלי הרוקדים באותו לילה דרמטי, ושופכים את כולן על שולחן החיים העכשווי של מדינת ישראל, מתבוננים היטב ושואלים את עצמנו עם יד על הלב: האם הן באמת התממשו? האם הפכנו למה שחלמנו להיות – עם אחד, שלם, מאוחד, עצמאי וחופשי בארצו? והאם מישהו מוכן לחתום על תוצאה דומה במקרה שהייתה נערכת היום הצבעה חוזרת באו"ם?

התשובות, ימשיכו כנראה להתנדף ברוח, עד שלא נתחיל להסתכל להן ישר בעיניים.

בין חלומות העבר למציאות ההווה ניצבת תהום, מה שמצביע על העובדה, שאיפה שהוא בדרך ספספסנו, ובגדול... אמנם חזרנו לארץ האבות אחרי אלפיים שנות גלות, וניסינו להקים כאן תרבות עברית מתחדשת, מבוססת על כובע טמבל, סנדלים ובלורית מתבדרת ברוח, אבל זה לא מספיק. בשלב מסוים הידיים שהיו פעם משולבות בחזקה, החלו להרפות מאחיזתן, ואפילו למשוך כל אחת לכיוון שלה. שישים שנים חלפו, ועדיין לא הצלחנו למצוא

אמנם בישראל בת ה-60 צפירות וחיבוקים ברחובות ניתן למצוא בעיקר אחרי שמכבי זוכה בגביע אירופה (והשנה זה כבר לא יקרה, לצערנו). וגם הארץ המובטחת חלב וקוקה-קולה

את ה"משוה" שיהפוך את אותה שמחה רגעית לשלמה ומתמשכת. ויש המרחיקים לכת וטוענים שהמדינה היהודית איבדה כליל את זכות קיומה...

לא כך חושבים המקובלים. עם כל הכבוד לאו"ם, ההצדקה לקיום המדינה נוצרה עוד בראשית הימים, כשאברהם אבינו "שלף" מקרב הבבלים מספר תלמידים שביקשו לגלות את מקור החיים. יחד הם גילו את השיטה להתעלות מעל האגו והגיעו לערבות הדדית. בפניהם נפרס עולם חדש ומופלא של כוחות נסתרים ואהבה אינסופית. הקבוצה הלכה וגדלה, עד שהפכה לבסוף לעם שלם שחי בארצו, וביסודו אהבה הדדית – עם ישראל. מימוש השיטה

בית קבלה לעם

הרצאה פתוחה לקהל מאת הרב ד"ר מיכאל לייטמן

בית 'קבלה לעם' - רח' ז'בוטינסקי 112 פ"ת (בכניסה לק. אריה) 1-700-509-209 info@kab.co.il

היחיד והאומה

קטעים נבחרים מתוך עיתון "האומה" - הרב יהודה אשלג (בעל הסולם), 1940

ו התקווה היחידה היא - לסדר לעצמנו חינוך לאומי באופן יסודי מחדש, לגלות ולהלהיב שוב את אהבה הלאומית הטבעית העמומה בנו, בכל מיני אמצעים המתאימים לדבר. אז נדע שיש לנו יסוד טבעי, בטוח להבנות מחדש ולהמשיך קיומינו בתור אומה, מוכשרת לשאת את עצמה ככל אומות העולם. וזה תנאי מוקדם לכל עבודה ומעשה. כי מתחילה בונים את היסוד באופן בריא ומספיק למשא, שרוצים להעמיס עליו. ואחר זה מתחילים לבנות הבניין. אבל חבל על מי שבונה בנין בלי יסוד מוצק כראוי. כי מלבד שאינו בונה כלום, הוא גם מסכן עצמו ואת אחרים הסמוכים אליו, כי לכל תנועה קלה ייפול הבניין ואבניו יתפזרו לכל רוח.

מ כן יוצא באופן ברור, שכמו שהאגואיזם (האהבה העצמית) הוא יסוד כל ברייה, שבלעדיו לא הייתה יכולה להתקיים בעולם, כן אהבה הלאומית שביחיד האומה, היא היסוד של כל אומה.

ולכן היא צריכה להיות הדאגה הראשונה בדרך תחיית האומה. כי אהבה זו אינה מצויה כעת בקרבנו, כי אבדנו אותה בדרך נדדנו בין אומות העולם זה אלפים שנה. ורק יחידים, נתקבצו כאן, שאין בין אחד לחברו שום קשר של אהבה לאומית טהורה.

ואלו הקשרים המרופפים: מהשפה והדת וההיסטוריה, הגם שהם ערכים חשובים, שאיש לא יכחיש בחשיבותם הלאומית, עם כל זה אינם מספיקים כלל להישען עליהם, כעל יסוד לקיום אומה ברשות עצמה. כי סוף סוף רק קיבוץ של אנשים זרים יש כאן, בני תרבות של שבעים אומות, שכל אחד בונה במה לעצמו לרוחו ולטעמו. ולא יש שום דבר טבעי יסודי, שיאגד כולנו מבפנים לגוש אחד.

לכן אמרתי, שצריכים לסדר לעצמנו חינוך מיוחד, בדרך רחבה, להכניס בכל אחד מאתנו רגשי אהבה לאומית, הן בנוגע מפרט לפרט, והן מהפרטים אל הכלל, ולחזור ולגלות את האהבה הלאומית, שהייתה נטועה בקרבנו מאז היותנו על אדמתנו בתור אומה בין האומות.

ועבודה זו קודמת לכל אחרת, כי מלבד שהיא היסוד, היא נותנת גם את שיעור הקומה והצלחה לכל מיני פעולות, שאנו רוצים לעשות בשדה זה.

מ תוך השתקפות החיים אנו רואים, שהתהליך של אומה דומה לגמרי לתהליך של אדם יחיד, ותפקיד כל יחיד באומה שווה לתפקידם של האברים בגוף היחיד. וכמו שגוף כל אדם יחיד, מחוייב שימצא בתוכו הרמוניה מלאה בין אבריו: העיניים רואות, והמוח נעזר על ידיהן לחשוב ולייעץ, אשר אז הידיים עובדות או לוחמות, והרגלים הולכות, וכדומה - כן האברים המהווים את גוף האומה: היועצים, המעבידים, העובדים, המובילים וכדומה, צריכים לפעול ביניהם מתוך הרמוניה מלאה. וזה הכרחי לחיים הנורמאליים של האומה ולקיום בטוח.

וכמו שהמיתה הטבעית של היחיד היא תוצאה של חסרון הרמוניה מבין אבריו, כן האומה, השקיעה הטבעית שלה היא תוצאה מאיזה הפרעה שנתהווה בין האברים שלה, כמו שהעידו קדמונינו, "לא חרבה ירושלים, אלא מפני שנאת חנם, שהייתה באותה הדור".

לכן, תנאי מחוייב לכל אומה, שתהיה מלוכדת יפה מפנימיותה, שכל היחידים שבה יהיו מהודקים זה בזה מתוך אהבה אינסטינקטיבית. ולולא כן, הזכות קיום שלהם, בתור אומה בעולם, אבודה היא למפרע.

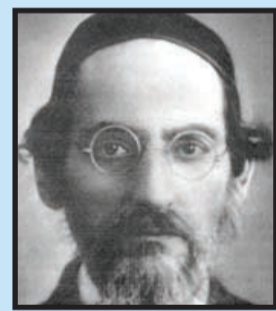
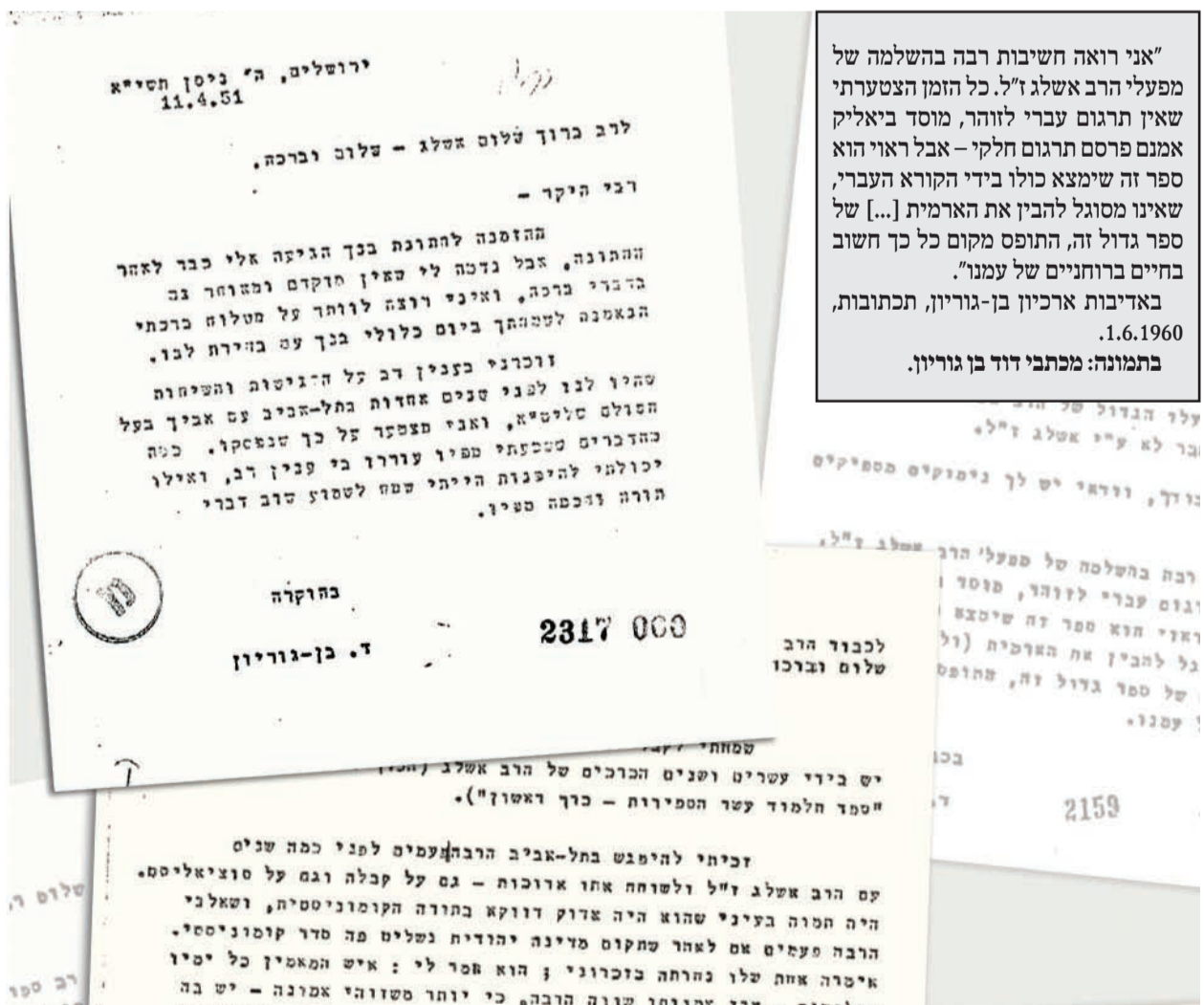
ובושה להודות, שאחת הסגולות היקרות שאבדנו במשך גלותנו, והחשובה מכל - היא אבדת הכרת הלאומיות. היינו הרגש הטבעי ההוא, המקשר ומקיים כל אומה ואומה. כי חוטי אהבה, המקשרים את האומה, שהם כל כך טבעי ופרימיטיבי בכל האומות, יתנונו וניתקו מלבותינו.

והגרוע מכל, כי גם המעט שנשאר בנו מאהבה הלאומית, אינה טבועה בנו מבחינה חיובית, כרגיל בכל האומות, אלא שנתקיים בתוכנו מבחינה שלילית: הוא הסבל המשותף, שכל אחד ממנו סובל בתור בן האומה, שזה הטביע בנו הכרה וקרבה לאומית מבחינת קרבת - אחים לצרה. ואהבה לאומית זו מספיקה רק להתלהבות לשעתה, אבל בלי כוח ועצמה, שנוכל לחזור ולהבנות על ידה בתור אומה הנושאת את עצמה. כי איגוד, המתקיים מתוך גורם חיצוני, אינו איגוד לאומי כל עיקר.

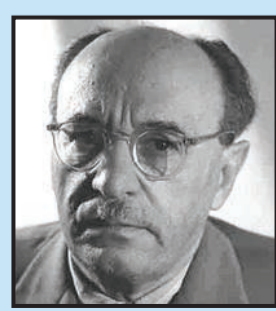
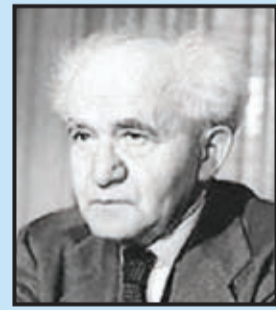
ואנו דומים בזה לגל של אגוזים, המאוחדים לגוף אחד מבחוץ, על ידי שק העוטף ומאגד אותם. שמידת האיחוד ההוא אינה עושה אותם לגוף מלוכד. וכל תנועה קלה הנעשה על השק, מוליד בהם התרוצצות ופירודים זה מזה. ובאים על ידה בכל פעם לאיחודים ולצירופים חלקיים מחדש. וכל החיסרון הוא, מה שחסר להם הליכוד הטבעי מבפנים. וכל כוח איגוד הוא מתוך מקרה חיצוני. דבר זה מכאיב מאד את הלב.

הרב יהודה אשלג (בעל הסולם) (1884-1954)

- נולד בוורשה שבפולין, הוסמך בה לרבנות ושימש כדיין ומורה בעיר במשך שש-עשרה שנים. ב-1921 עלה ארצה והתיישב בעיר העתיקה בירושלים.
- שתי יצירותיו העיקריות, פרי עמל של שנים ארוכות, הן "תלמוד עשר הספירות" - חיבור המבוסס על כתבי האר"י, ופירוש "הסולם" לספר הזוהר (ומכאן שמו, "בעל הסולם").
- בד' בסיון 1940 הוציא לאור את עיתון "האֶמָה", ובו הוא יצא בקריאה נרגשת לכלל המפלגות והזרמים בישראל בדבר הצורך באיחוד, וכן פירט את הדרך להגיע לכך.
- בשנותיו האחרונות כתב את "כתבי הדור האחרון", ובהם ניתח משטרים חברתיים שונים ואף התווה תכנית מפורטת לבניין חברה מתוקנת.
- בעל הסולם לא הסתפק בהעלאת רעיונותיו על הכתב, אלא פעל רבות כדי לקדםם. הוא נפגש לשם כך עם ראשי היישוב דאז, וביניהם: דוד בן-גוריון, זלמן שזר, משה שרת, חיים ארלוזורוב ועוד.
- בשנים האחרונות מאות אלפים ברחבי העולם לומדים את שיטתו בשפות שונות, ומחקרים רבים נעשים על ספריו. מבין כתביו מתגלה דמותו המיוחדת - דמותו של מי שהקדיש את כל חייו להתאמת חכמת הקבלה לדורנו ולהפצתה בשדרות העם.

בתמונות (בכיוון השעון): הרב יהודה לייב אשלג ("בעל הסולם"), דוד בן-גוריון, זלמן שזר, חיים ארלוזורוב ומשה שרת.

האתוס הציוני החדש ל-60 השנים הבאות

רם שמואלי
כרטיס ביקור

« בן 48, יליד כפר יהושע.
 « דור שלישי למשפחת חקלאים
 « ונכד לעולי העלייה השלישית,
 « שעלו לארץ בשנות העשרים של
 « המאה הקודמת.
 « בוגר קורס טיס בהצטיינות במגמת
 « קרב.
 « במהלך 29 השנים האחרונות
 « שימש במגוון תפקידים בכירים
 « בחיל האוויר, ביניהם: טייס קרב,
 « מפקד טייסת קרב, מפקד בסיסי
 « חיל האוויר רמת דוד בצפון
 « ועובדה שבדרום, וכן מילא שורה
 « של תפקידי מטה בכירים בחיל.
 « בעל תואר ראשון מאוניברסיטת
 « אורבון, ובוגר תואר שני בממשל
 « מאוניברסיטת הרווארד.
 « במלחמת לבנון השנייה כיהן
 « כראש להק מודיעין בחיל האוויר.
 « השתחרר השנה מצה"ל בדרגת
 « תת-אלוף.
 « נשוי לאיילה ואב לארבעה ילדים.

אז קיבצנו גלויות, והקמנו מדינה, אבל האם בכך הסתיימה מלאכתנו? טייס הקרב תת-אלוף רם שמואלי, משוחרר טרי מצה"ל, תוהה בדבר הדרך החדשה - למה כל כך קשה לנו להגדיר אותה, ומהם הדברים החשובים באמת כדי ליצור כאן חברה למופת

■ רם שמואלי

באת האחרונה, מאז שחוררי מהצבא, אני מנסה לברר לעצמי בעזרת אנשים רבים ומיוחדים שפגשתי בדרך, מהו האתוס הציוני ל-60 השנים הבאות. או כפי שהיטיב להסביר זאת הסופר דוד גרוסמן: "נראה כי תש כוחו של מה שהזניק את ישראל לדרכה בראשיתה: הרעיון והתעוזה, האמונה בעצמה, במטרות שלה ובערכיה, המשאלה ליצור כאן מקום שלא רק ייתן מקלט ליהודים, אלא יצליח להעביר את הייחוד שבקיום היהודי אל תוך מסגרת מדינית אזרחית מודרנית. כעת, שישים שנה אחרי הקמתה, ישראל חייבת לנסח תכנים שיתדלקו מחדש את הזינוק הזה".

פעמים רבות קראתי בעיתון "האומה". נדהמתי לגלות כמה הרחיק ראות בעל הסולם בסוגיות החברתיות והלאומיות שעומדות בפנינו. הדברים שכתב אז, בתחילת שנות הארבעים, נכונים ורלוונטיים לימינו אנו, כשכבר קיימת מדינה יהודית בארץ ישראל

תוך כדי המסע האישי שלי ובמהלך לימודי בקמפוס קבלה, קראתי פעמים רבות בעיתון "האומה". נדהמתי לגלות כמה הרחיק ראות בעל הסולם, הלא הוא המקובל הרב אשלג, בסוגיות החברתיות והלאומיות שעומדות בפנינו. התרשמתי עמוקות מהדברים שכתב אז, בתחילת שנות הארבעים, ומהיותם נכונים ורלוונטיים לימינו אנו, כשכבר קיימת מדינה יהודית בארץ ישראל.

התנועה הציונית היא תנועה מודרנית, פורקת עול הגלות והדת במתכונתה הגלותית ("לשנה הבאה בירושלים הבנויה"). שחרטה על דגלה את תקומת עם ישראל בארצו. תנועה השואבת את שורשיה מהיסטוריה בת שלושת אלפים ושבע מאות שנים, שבמרכזה ניצבת ארץ ישראל. אולם היא גם מושתתת על תקופה ארוכה ומשמעותית של גלות, עם שלל היצירה האדיר שלה, כמו היכולת לשרוד ולהתקיים כפזורות בכל רחבי תבל. בהסתכלות פשוטה ניתן לומר

בגאווה יתרה, שהציונות השיגה את יעדה העיקרי - מדינה לעם היהודי בארץ ישראל, ונשאלת השאלה האם בכך תם תפקידה. בעיניי, תפקיד הציונות לא תם כלל ועיקר. העם היהודי ניצב כיום בפני אתגרים, שלא לומר אימים, רציניים ביותר. בניגוד לעבר, שבו דרכנו הייתה ברורה - לקבץ פזורות ולהקים מדינה, כיום הנתיב שבו עלינו לצעוד איננו ברור ונהיר לכולם. אחת הסיבות לכך היא שהפכנו לחברת שפע בעולם גלובלי, דבר שיוצר מסך שמסתיר מעינינו את האתגרים והיעדים להמשך.

« הדרך איננה ברורה מכיוון שגם אצלנו, כמו בכל העולם המערבי, האגו הוא השולט ותפיסת "האני במרכז" היא שמכתיבה את סדר היום. גישה זו מנוגדת לחשיבה על יעדי הקהילה והמדינה, כמו: ערבות הדדית, עזרה לזולת ובניית אומה שנמצאת עדיין בתחילת דרכה. "תהליך של אומה דומה לגמרי לתהליך של אדם יחיד, ותפקיד כל יחיד באומה שווה לתפקידם של האברים בגוף היחיד" (הרב יהודה אשלג, עיתון האומה).

« הדרך איננה ברורה משום שחסרים לנו עדיין הגנים הטבעיים של עם שהוא ריבון ויש לו מולדת. גנים שאבדו לנו במשך אלפיים שנות גלות, ושאינם נטמעים בנקל. "והתקווה היחידה היא: לסדר לעצמנו חינוך לאומי באופן יסודי מחדש: לגלות ולהלהיב שוב את אהבה הלאומית הטבעית העמומה בנו; לחזור ולהחיות אותם השרירים הלאומיים, שאינם פעילים בנו זה אלפיים שנה, בכל מיני אמצעים המתאימים לדבר - אז נדע שיש לנו יסוד טבעי, בטוח להבנות מחדש ולהמשיך קיומנו בתור אומה מוכשרת לשאת את עצמה ככל אומות העולם" (הרב יהודה אשלג, עיתון האומה).

« הדרך איננה ברורה מכיוון שבלהט הריצה קדימה להקים, להגן ולהיאבק על המפעל הציוני, לא העמקנו בסוגיות ליבה כגון מהי זהות יהודית ציונית ישראלית. מהם המשמעות והעומק של הזהות החדשה. האם היא חרדית, דתית, לאומית, חילונית, רוסית, מזרחית, מסורתית ואולי כל אלו יחד. מיהו היהודי הציוני הישראלי החדש? "צריכים לסדר לעצמנו חינוך מיוחד, בדרך תעמולה רחבה, להכניס בכל אחד מאיתנו רגשי אהבה לאומית, הן בנוגע מפרט לפרט, והן מהפרטים אל הכלל ולחזור ולגלות את האהבה הלאומית שהייתה נטועה בקרבנו מאז היותנו על אדמתנו בתור אומה בין האומות" (הרב יהודה אשלג, עיתון האומה).

« הדרך איננה קלה מכיוון שאנו מוקפים עמים אחרים ובעיקר עמי-ערב שרואים בנו נטע זר, קולוניאליסטים מסוג מיוחד, מיעוט כובש שיש לעצור בעדו, ובוודאי לא להשלים עמו. יחד עם זאת, עצוב לחשוב שהאחדות בינינו מתגלה רק כאשר אנו ניצבים בפני איום חיצוני, מכיוון שאחדות מסוג זה היא אחדות מדומה. "איגוד המתקיים מתוך גורם חיצוני אינו איגוד לאומי כל עיקר. ואנו דומים בזה לגל של אגוזים המאוחדים לגוף אחד מבחוץ, על ידי שק העוטף ומאגד אותם, שמדת האחדוה הוא אינה עושה אותם לגוף מלוכד, וכל תנועה

קלה הנעשית על השק מוליד בהם התרוצצות ופירודים זה מזה ובאים על ידה בכל פעם לאיחודים ולצירופים חלקיים מחדש. וכל החסרון הוא, מה שחסר להם הליכוד הטבעי מבפנים" (הרב יהודה אשלג, עיתון האומה).

האם תמה דרכה של הציונות? אם לא, מהי דרכה החדשה? מיהו היהודי הציוני החדש? או אם להשתמש במילותיו של חברי, ד"ר איתן שיקלי: מיהו היהודי החדש חדש? יהודי חדש הוא ציוני של פעם. יהודי חדש חדש הוא הציוני החדש, שאנו נדרשים לאפיין אותו כעת.

לדעתי, חייבים לבחון את הדברים בפשטות ובבהירות.

מה שחשוב עבורנו זה להכיר את עברנו, לאהוב את מה שאנו עושים פה ולהתגאות בכך, להיות שלמים עם השונות הרבה שיש בינינו ולפרגן לשונות זאת, ולהמשיך לבקר ולרצות לשפר ולשנות, כדי לבנות חברת מופת במדינה יהודית ודמוקרטית בארץ ישראל. מי צריך לעשות את כל אלו? ראוי שנגבש קבוצות רבות ככל האפשר של אנשים שחשים בכל רמ"ח אבריהם שבאחריותם להגשים את החזון הזה. ויפה שעה אחת קודם.

רם שמואלי בתקופת היותו מפקד בסיס חיל האוויר רמת דוד. צילום: מיטל דינור. התמונה באדיבות ביטאון חיל האוויר.

מדע לא בדיוני

יום העצמאות הנוכחי תופס אותנו במציאות שנראית כלקוחה מתסריטי המדע הבדיוני המסויטים ביותר. חייזרים אמנם עדיין לא השתלטו עלינו אבל האגו אכן משתולל ושולט בכול

■ זאב טוביק

"מאוחדת", קרסה, ויצאנו לגלות הראשונה. תהליך דומה חזר על עצמו גם "בטייק השני". חזרנו לארץ, בנינו בהתלהבות רבה את בית המקדש, אך שוב גבר עלינו האגואיזם השמנמן ונגס ללא רחם ביסודות האומה. ההיכל המפואר חרב בקול רעש גדול, התפורנו לכל עבר, ויצאנו לגלות גשמית ורוחנית (זה תמיד הולך יחד) ממושכת.

הגיבורים החדשים

יום העצמאות הנוכחי תופס אותנו במציאות שנראית כלקוחה מתסריטי המדע הבדיוני המסויטים ביותר. חייזרים אמנם עדיין לא השתלטו עלינו (מישהו אמר אחמדינז'אד?), אבל האגו אכן משתולל ושולט בכול. בדרך כלל בשלב הזה מופיע איזה קיאנו ריבס או הריסון פורד, אותו "אחד" שלוקח את העניינים לידיים ומציל את המצב. אבל זה עדיין לא קורה, ואויבנו הוותיק והערמומי – האגו שאינו יודע שובע – ממשיך לנעוץ את ציפורניו החדות בבשר החי... ושום גיבור אינו נראה באופק. בעל הסולם, מקובל ענק שהגיע לארץ בתחילת המאה שעברה, כתב שאת הגיבור האמיתי עלינו לחפש בתוכנו. ב"כתבי הדור האחרון" – הוראות הפעלה לחיים שהותיר בידינו לאחר מותו – הוא פרס את תסריט הקיום העתידי, והיחיד שאפשרי, של החברה הישראלית. אך בשונה מסופרי המדע הבדיוני שרקחו עלילות דמיוניות, ביסס בעל הסולם את תכניתו על יסוד מדעי, ריאלי.

אקשן!

"שמה אני שנבראתי בדור הזה, שכבר אפשר לפרסם את חכמת האמת" (בעל הסולם). בשפה מדעית מתאר בעל הסולם את אהבת הזולת כעיקרון היסוד שליווה את "הממלכה המאוחדת" בתחילת דרכה, ושעל בסיסו צריך לייסד את היישוב היהודי בארץ ישראל. בחזרתנו לארץ לאחר אלפיים שנות גלות, ראה בעל הסולם סימן לכך שהגיעה העת לחבר יחדיו את חלקי העם היהודי ואת העולם כולו. בדרכנו להקמת חברה עצמאית ומצליחה הוא סבר שעלינו להשקיע מאמצים גדולים בחינוך, כדי להסביר שרק אהבת הזולת תוכל לחבר אותנו זה לזה. נקודת המפנה תגיע ברגע שלא נוכל לסבול יותר את המצב הקיים. ואנו בהחלט קרובים לכך. ברגע שנישא עינינו לחפש כיוון חדש, ניזכר בחברה שבנו כאן אבותינו ובאורח החיים הייחודי שסיגלו לעצמם, וניווכח שגם אנחנו יכולים לחיות אחרת. העיקרון של 'אהבת לרעך כמוך', ששימש מאז ומעולם כדבק היחיד שחיבר את חלקי העם המפוזרים, ואף את העולם כולו, ניצב כעת אל מול פנינו, מחכה שנעשה גם אנחנו צעד קטן לכיוונו. הגיע הרגע לשנות את פני הדברים לטובה. התסריט האופטימי כבר נכתב, הבמאי כבר כאן וגם השחקנים הראשיים. ברגע שניתן את האות ונרצה לקיים קשר אמיתי שמיוסד על אהבת אחים ועל הדדיות, הגלגלים ינועו קדימה. הפעם 'על אמת', כמובן. אקשן?

מ"מטרופוליס" ו"כוכב הקופים" הוותיקים, דרך "בלייד ראנר" המסוגנן, "שליחות קטלנית" המתכתי ואפילו "מטריקס" – המעשייה הסמי-פילוסופית המצליחה ביותר של שנות האלפיים – סרטי המדע הבדיוני ניסו תמיד לצייר מציאות עתידית אפלה וקודרת. בדרך כלל התנהל התסריט באופן הבא: רובוטים קרי-לב השתלטו על חיינו... או חייזרים אכזריים פלשו מהחלל... או אסטרואיד עצום נפל מהשמיים, ונותרו לנו כך וכך שעות להינצל... ז'אנר נוסף שזכה אף הוא להצלחה, היה סרטי "היום שאחרי". גם אז התנהל הסיפור סביב רעידת אדמה, צונאמי, סופה, או כל כוח טבע אחר, שהחריב או לפחות איים להחריב את העולם. הסיפור השחוק שחוזר על עצמו, מולבש ברוב המקרים בשלל אפקטים מרשימים ("כמותם לא נראו עד כה") כדי לעורר עניין וליצור חוויה מושלמת. אך תארו לעצמכם שהיינו "שוברים את הכלים" ומפיקים סרט מדע בדיוני מסוג אחר, כזה שמנסה לתאר עתיד אופטימי, שבו אנשים חיים זה לצד זה בשלום, באהבה ובאהבה. בלי קופים ענקיים או לטאות מעוותות שרצים ברחובות מעלי עשן ורודפים אחרי אנשים קטנים, בלי אנדרואידים שיצאו משליטה וקמו על יוצרם... משעמם? לא בהכרח, תלוי בנקודת המבט. הפעם גיבור הסרט שלנו הוא לא פחות ולא יותר מאשר עם שלם, כן עם ישראל בכבודו ובעצמו. הזמן: 28 באפריל 2018, ערב יום העצמאות ה-70 של מדינת ישראל. המקום: ארץ ישראל.

והרי לכם טריילר קצר:

השעון נושק לשעה עשר, ומטה חגיגות יום העצמאות ה-70 עומד להכריז על פתיחת חגיגות העצמאות. כתבנו לענייני חגים מדווח מהשטח כי בעשר השנים האחרונות השתנו הרגלי החגיגה של העם עקב השינוי העמוק שחווה. הבון טון הנפוץ שהיה אופייני לעשור הראשון של שנות האלפיים: שוטטות אקראית בין במות מופעי "כוכב נולד" והפרחת חופי המדינה בעפר המנגלים, הפך להיסטוריה. את מקומו תפסו מנהגים אחרים לחלוטין. את יום העצמאות ה-70 אנו פוגשים לראשונה בראש מורם, לאחר שהנחנו מאחורינו את הפוליטיקאי התורן שבזז את הקופה הציבורית, את הוויכוחים והמחלוקות האינסופיות, את גסות הרוח, הקללות והאלימות, ואפילו הצלחנו להביט לעצמנו לראשונה בעיניים בעת פרסום הסקר השנתי המסורתי, שבעבר גרם לנו להחוויר בכל פעם מחדש, כשגילינו מה העולם "באמת חושב עלינו".

זהירות, ספוילר לפניך....

ועכשיו ההפתעה: מסע לאחור בזמן יגלה שהתסריט הבדיוני הזה כבר התממש. על האדמה הזו ממש שקנה לה פעם "ישראל אחרת": אוטונומיה קטנה ומשגשגת שנבנתה והתנהלה על פי ערכים שכמותם לא נראו עד אז. 'אהבת לרעך כמוך' היה אז ערך בסיסי, ולא סיסמה שחוקה המתנוססת על הפגוש של הרכב שחותך אותך בכביש, ממש מתחת לסטיקר 'טרנטה, אבל לפניך'... אך כדרכן של דרמות טובות, בדיוק כשהכול כבר נראה מבטיח, חלה תפנית דרמטית בעלילה: האינטרסים הפרטיים החלו לכרסם באחדות העם, הערבות ההדדית נסדקה, הסכסוכים הפנימיים גברו וה"ממלכה" הגדולה, שעכשיו כבר לא הייתה כל כך

zeev_s@kab.co.il

בקרו בדוכני "קבלה לעם" בירידי שבוע הספר ברחבי הארץ

וקבלו ספר מתנה

כמו כן תוכלו ליהנות ממבחר ספרים במבצע: נפגשים עם קבלה, אלף עצות לחיים, קבלה היום, קבלה מדע ומשמעות החיים, שני המאורות הגדולים ועוד...

* קבלת הספר מותנת בהצגת שובר זה * תוקף המבצע עד גמר המלאי

ואהבת לרעך כמוך

הכלל "ואהבת לרעך כמוך" משמעו כללות התורה ותהליך התיקון יסתיים בכך שכל האנושות תאמץ ותחיה על פי כלל זה. סיכום עיקרי הרעיונות המובאים במאמרים "מתן תורה" ו"הערבות" של הרב יהודה אשלג (בעל הסולם)

פאיש אחד בלב אחד. צילום: ס' סניגורוב.

מאמר "הערבות"

מתמיד של קבלה לעצמו, למצב של נתינה לזולת (השפעה). את השינוי הזה צריך ליישם האדם בכל 613 הרצונות – מכלול הרצונות הרחניים שקיימים בו. על ידי תיקון תכונותיו האגואיסטיות מכשיר כל אדם את האנושות ומקרב אותה לעבר אהבת הזולת, שהיא "הסולם לתכלית הבריאה" – ולדבקות בבורא. כאשר האדם משנה את תכונותיו לטובת זולתו, הוא פועל בעצם כלפי הבורא – אין הבדל בין הטבה לזולת לבין הטבה בבורא. מדובר בשינוי יחסו של האדם למשהו חיצוני לו, למשהו שאיננו "אני".

מתקדמים בהדרגה

על פי עיקרון הערבות ההדדית, אם האדם אינו מצליח להתמיד בנתינה לזולת, ונופל שוב לאהבה עצמית – הוא גורם ל"נסיגה רוחנית של העולם כולו". השגת מטרת הבריאה מוטלת על המין האנושי כולו ללא הבדל, אולם התיקון מתבצע בהדרגה: תחילה בכל מי שהתעוררה בו הנקודה שבלב (חברי קבוצת "בני ברוך" בכל העולם), ואחריהם מגיעים לתיקון כל באי העולם. עם ישראל נוסד כדי להיות "מין מעבר" של שיטת התיקון והאהבה לכל העולם. לאחר שימש את השיטה על עצמו, הוא אמור להעביר אותה לכלל האנושות. אז, על פי כתבי המקובלים, יבינו בני העולם את השלמות שבאהבת הזולת, יקבלו על עצמם את קיום החוק "ואהבת לרעך כמוך", והרע יתבטל מהעולם.

מאמר זה הוא המשכו של מאמר "מתן תורה". כל בני האדם ערבים זה לזה. גילוי של הבורא יוכל להתרחש רק כשכולם יהיו ערבים זה לזה, בניסיון להגיע לתכונת הנתינה לזולת (השפעה) והאהבה.

כאשר האדם מתפתח למצב שבו הוא מוכן לקבל את חוק "אהבת הזולת" באותה המידה שבה הוא עצמו, נאמר שהוא רכש את שיטת התיקון

כאשר האדם מתפתח למצב שבו הוא מוכן לקבל את חוק "אהבת הזולת" באותה המידה שבה הוא אוהב את עצמו, נאמר שהוא רכש את שיטת התיקון. תהליך התיקון יסתיים בכך שכל האנושות תאמץ ותחיה על פי הכלל "ואהבת לרעך כמוך".

על מי מוטלת החובה?

חובה זו מוטלת על אלו שכבר התעוררה בהם ה"נקודה שבלב" – הרצון לרוחניות, ואלה מכונים על פי הקבלה "ישראל" (שמקורו בצירוף המילים ישר-אל). הם מחויבים לשנות ולתקן את עצמם ממצב

מאמר "מתן תורה"

רצונו של האדם – מרצון שדואג רק לעצמו, לרצון שנותן ומיטיב לזולת – מגלה לאדם את טבעה של תכונת הנתינה של הבורא, ובכך בעצם האדם לומד להכיר את הבורא. אם האדם מכוון את עצמו לאהבה ולנתינה (השפעה), הוא אינו מרגיש הבדל בין אהבתו לחבר לבין אהבתו לבורא. כיוון שאם הוא אינו מצפה לשכר, הוא לא ירגיש את התועלת שיפיק מפעולות ההשפעה שלו. ומאידך, כל עוד שלא תיקן את עצמו להיות "נותן לזולת" (משפיע), בוודאי יתפוס את פעולות ההשפעה, לבורא ולחבר, כעיסוק מיותר וחסר תועלת.

עבודת צוות

תרגול פיתוח תכונת ההשפעה לזולת בקבוצת חברים מזרזת את תיקון האדם, מכיוון שניתן לבחון את התוצאות מיד, באמצעות תגובת הזולת בקבוצה. לעומת זאת, ניסיונות "להשפיע" לבורא אינם נראים לעין ולא ניתן לבדוק את ביצועם, ולפיכך למדוד את התקדמותו של האדם. מסקנה: התיקון מתבצע תוך תרגול של פעולות הנתינה (השפעה) ואהבה לזולת, עד שכל 613 הרצונות המתוקנים של האדם מתחברים למטרה הסופית – "ואהבת לרעך כמוך". לאחר השגת מטרה זו האדם רוכש תכונות כמו של הבורא, ומגיע לדבקות בו.

ואהבת לרעך כמוך – זהו כלל גדול בתורה. "כלל" – גם במשמעות סכום של פרטים שחיבורם יחד יוצר דבר משותף ושלם. הכלל "ואהבת לרעך כמוך" משמעו כללות התורה – האמצעי שמתקן את 613 הרצונות המרכיבים את טבעו האגואיסטי של האדם. תיקונים אלה נחוצים אך ורק כדי להגיע לאהבת הזולת ("ואהבת לרעך כמוך"). תפקיד חכמת הקבלה הוא לגלות ולהסביר את הכלל הזה.

בין בורא לנברא

התכונה המאפיינת את הבורא היא תכונת הנתינה והאהבה לזולת, הרצון להעניק שפע. את האדם הוא ברא במכוון עם טבע אגואיסטי (של אהבה עצמית), ובכך הבדיל בין האדם לביןו והרחיק את האדם ממנו. המטרה העומדת בבסיס הבריאה היא להביא את האדם לתיקון עצמי, שבאמצעותו האדם מתפתח, משנה את טבעו האגואיסטי בהדרגה, עד שלבסוף הוא מידמה לבורא ורוכש את תכונת הנתינה, מגיע לדבקות בבורא ומתמזג עימו. באמצעות לימוד חכמת הקבלה האדם מכיר באגואיזם כרע, מבקש תיקון (שינוי של הטבע האגואיסטי שלו), ולומד "למשוך" על עצמו כוח מיוחד המכונה "אור עליון", שעוזר לו להשתנות. על כך נכתב "עד שמספיק לאבד מקרבו את כל הניצוצות של האהבה העצמית", ורוכש אהבה לאחרים במידה כזו, שאפילו את ההכרחי לקיומו הוא מקבל אך ורק כדי שיוכל לגרום הנאה לזולת. תיקון

- הקשר הבלתי נראה -

כתבה: מרינה פטאבה / אייר: מיכאל גונופולסקי

היה היה מלך שחי לו לפני הרבה שנים. המלך הזה היה רשע מרושע. הוא שנא את הסובבים אותו, הוא לא אהב מבוגרים וגם לא אהב בכלל ילדים. המלך הזה היה עריץ שתלטן ורע לב עד מאוד

2

יום קיץ בהיר אחד, המלך התעורר וניגש אל חלון חדרו בארמון. הוא הסתכל מבעד לחלון וראה אדם זר עומד ליד טירתו וסביבו התקהלו אנשים רבים. הזר סיפר להמונים משהו, והם צחקו למשמע דבריו. המלך הרשע ששנא צחוק ושמחה, מיד ציווה על השומרים שלו לתפוס את האיש הזה ולכלוא אותו בתא מאסר תת קרקעי. השומרים מיהרו לבצע את פקודת המלך. בסוף היום, עם רדת החשיכה, עלה המלך על יצועו והתכונן לשנת הלילה. הוא נשכב בנוחיות במיטתו המהודרת ועצם את עיניו. בעודו שוקע בנמנום עמוק, כשעיניו כבר כמעט עצומות לגמרי ובדיוק כשהחל לחלום, הוא ראה לפתע אדם זר בחדרו.

שרוב האנשים הסתכלו לעברו, כי כל תושבי הממלכה יצאו לעבודה עם זריחת השמש, על פי הוראתו של המלך. - "היכן היו הצופים בכוכבים?!", צרח המלך בחימה. מאוחר יותר התברר שהצופים בכוכבים ידעו מראש על הופעתו הקרבה של כוכב האש והם מיהרו ושלחו שליח להזהיר את כולם. אבל מישהו דחף אותו אל תוך הנהר והשליח טבע. וכך, אף אחד מתושבי הממלכה לא הוזר מהכוכב יוקד האש, וכמעט כולם התעוורו. גם השומרים והתצרנים התעוורו ולכן נוצר תוהו ובוהו ברחובות. איכרים עיוורים לא יכלו לעבוד בשדות ולטפל בבעלי החיים. חיות הבית הרעבות ברחו למרחב הפתוח, לשממה. כל הפרחים נעלמו כי לא היה מי שישקה אותם. הגינות התרוקנו. אף אחד לא יכול היה לעבוד ולייצר סחורות, ולא נותר איש

שיוכל לשרת את המלך. פחד ואימה השתלטו על פני כוכב הלכת. רעב, מסכנ וחסר יכולת לזוז, המלך לא מש ממקומו והסתיר את עצמו. אך לפתע הוא ראה את הקוסם. אך ממש ברגע שהמלך הרשע התכוון לתקוף אותו, הוא ראה חוט זוהר שחיבר בינו לבין הקוסם. - "אז כל זה הוא נכון?", שאל המלך המפוחד. - "כן. זה נכון", ענה הקוסם. "כעת אתה רואה בעצמך איך הכל מחובר יחד, איך כולנו תלויים זה בזה. נתתי לך הודמנות לראות זאת, ומה עשית?" - "מה ניתן לעשות?", בכה המלך, "איך ניתן להשיב הכל?!", אך הקוסם רק חייך ו... נעלם. המלך התעורר ונעמד ליד החלון. היה זה יום קיץ בהיר, והרחוב המה אנשים כבכל יום רגיל. הוא ראה ליד הטירה שלו זר מוקף בקהל.

- "מה מעשיך בחדר השינה שלי?"
צרח המלך בזעם, "אתה אמור להיות בתא המאסר!"
- "לא. אני לא אמור להיות שם", אמר הזר בחיוך שנון, "אינני סתם אדם רגיל, אני קוסם, ואנחנו עומדים להתחיל במסע."
- "שומרים!", צעק המלך באימה. אבל זה היה מאוחר מידי כי הכל החל להסתובב במהירות מול עיניו וחדר השינה נעלם. המלך מצא את עצמו מהלך בעיר גדולה ויפה, הוא הסתכל סביבו וראה הרבה אנשים. אבל משהו היה מוזר בתמונה הזאת שראה. המלך שיפשף את עיניו ומיקד את מבטו. הוא ראה שכל האנשים האלה מחוברים זה לזה על ידי חוטים זוהרים. והוא גם ראה שהחוטים האלה היו מאוד ארוכים ואליהם היו מחוברים גם בעלי חיים וצמחים.
- "מה זה?", שאל המלך בתימהון. הוא התחיל להתהלך ועבר בקלות דרך החוטים האלה, כאילו היו קרן אור. הוא הצליח לעבור מבלי לקרוע אותם.
- "זהו הקשר בין כל מה שקיים על כוכב הלכת. כל האנשים תלויים זה בזה, וכל הצמחים ובעלי החיים תלויים באנשים. כולם הם חלקים של יצור חי אחד. חוטים אלה הם האנרגיה של האהבה וטוב הלב שמאפשרת לכולם לחיות באושר ובשמחה. מה שמיוחד בחוטים האלה הוא שהם נחתכים על ידי שנאה, איבה, תאוותנות ועורמה. במעשים שליליים אלה, האנשים מביאים על עצמם ייסורים וצער. אפילו על ידי פגיעה באדם אחד, גורמים להרס ולאומללות לאנשים רבים, וזה גם גורם להשמדה של בעלי חיים וצמחים. זה פשוט מביא להשמדת חיים..."
- "כל זה שטויות", צעק המלך הרשע "ואיזה כוכב לכת זה?!"
- "זהו כוכב הלכת שלך", ענה הקוסם "רק נתתי לך הודמנות לראות משהו שקיים, אבל הוא בלתי נראה. על ידי גרימת נזק, אתה לא רק משמיד את העולם, אלא בסופו של דבר אתה משמיד את עצמך."
- "שטויות! זה לא יכול להיות", צרח המלך ותוך כדי צעידתו המהירה בעיר, הוא נתקל בהולך רגל שעמד בדרכו, ודחף אותו לנהר. הקוסם נענע בראשו בחוסר שביעות רצון, נופף בידו ו... המלך התעורר בחדר השינה שלו. הוא הרגיש שמצב רוחו ירוד ונורא. הוא קרא לשומרים ושלח אותם מיד לבדוק מה קורה עם הקוסם - הזר. אבל תא המאסר היה ריק. הקוסם נעלם. המלך הרשע זעם ומיהר וקרא לרוצח אכזרי וביקשו להוציא את השומרים להורג. אך עד מהרה התברר למלך שהרוצח האכזרי התעוורר כי בבוקר השכם, כוכב יוקד אש תג סביב כוכב הלכת וגרם לכל מי שהסתכל לעברו לעיוורון. ומה שקרה הוא

הזר סיפר לאנשים שעמדו סביבו דבר מה והם צחקו למשמע דבריו. - "שומרים!", צרח המלך וקפא במקומו לרגע, "גשו לאדם הזה והציעו לו אוכל ומחסה. ושאלו אותו אם הוא זקוק לדבר מה נוסף". ברגע שהמלך אמר זאת הוא ראה שכולם מחוברים על ידי חוטים וזהירים וידע שאנרגיית האהבה וטוב הלב עוברת דרכם. המלך גם ידע שכולם יחיו באושר, בהרמוניה, בשמחה בשלום ובאהבה לנצח נצחים.